20383

การศึกษาผลของสารเคมีต่อคุณลักษณะทางกายภาพของว่านหางจระเข้หลังการปอกเปลือก

(Study of chemical substance for physical property of aloe vera after peeling)

T096560

จัดทำโดย

นายกิตติสิน พิพัฒน์วรากุล รหัสประจำตัว 44040177

นายจิรชาญ ลิ้มสกุล รหัสประจำตัว 44040179

ปพ.
ก675ก
2547

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....96560
วัน.เดือน.ปี.....

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์บัณฑิต

ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การศึกษาผลของสารเคมีต่อคุณลักษณะทางกายภาพของว่านหางจระเข้หลังการปอกเปลือก

(Study of chemical substance for physical property of aloe vera after peeling)

จัดทำโดย

นายกิตติสิน	พิพัฒน์วรากุล	รหัสประจำตัว 44040177
นายจิรชาญ	ลิ้มสกุล	รหัสประจำตัว 44040179

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจาก

..... 1 / ต.ค. / 48 ..... อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

(ผศ.ดร. รุจิรา ตาปราบ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นายกิตติสิน พิพัฒน์วรากุล , นายจิรชาญ ลิ้มสกุล การศึกษาผลของสารเคมีต่อคุณลักษณะทางกายภาพของว่านหางจระเข้หลังการปอกเปลือก

(Study of chemical substance for physical property of aloe vera after peeling)

ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร (พิเศษ) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณหารลาดกระบัง.
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. รุจิรา ตาปราบ , 32 หน้า

ว่านหางจระเข้เป็นพืชชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจในด้านคุณประโยชน์ต่อร่างกายและได้มีการนำว่านหางจระเข้มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆเช่น ว่านหางจระเข้ลอยแก้วกระป๋อง น้ำว่านหางจระเข้ เป็นต้น แต่ขณะที่เนื้อว่านหางจระเข้อยู่ในระหว่างการรอการแปรรูปหรือการขนส่งจะส่งผลให้เนื้อว่านหางจระเข้เสียลักษณะและความสดไป จึงได้มีการศึกษาเพื่อที่จะให้เนื้อว่านหางจระเข้ให้มีความสดและอยู่ได้นานที่สุดหลังการปอกเปลือกแล้ว การทดลองนี้ต้องการที่จะศึกษาผลของสารเคมีต่อคุณสมบัติทางกายภาพของว่านหางจระเข้หลังการปอกเปลือก โดยใช้สารในกลุ่มแคลเซียม ได้แก่ $CaCl_2$ น้ำปูนใส $CaSO_4$ และ $Ca(OH)_2$ โดยการทดลองจะเน้นที่ลักษณะสีและความแข็งของเนื้อว่านหางจระเข้ให้มีสภาพใกล้เคียงของเนื้อว่านหางจระเข้สดมากที่สุด ภายในระยะเวลา 3 วัน พบว่า เกลือ $CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 2 % สามารถเก็บรักษาเนื้อว่านหางจระเข้ได้ผลดีในระยะเวลา 3 วัน น้ำปูนใสจะไม่เหมาะสมเนื่องจากความแข็งของเนื้อว่านไม่ดีพอ $Ca(OH)_2$ จะทำให้เนื้อว่านเสียทั้งลักษณะสีและความแข็ง ส่วน $CaSO_4$ จะไม่สามารถเก็บเนื้อว่านได้ในระยะ 3 วัน

กิตติสิน พิพัฒน์วรากุล
จิรชาญ ลิ้มสกุล

ลายมือชื่อนักศึกษา ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา วัน เดือน ปี 1 เมษ. 48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผศ. ดร. รุจิรา ตาปราบ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษที่กรุณาให้แนวทาง คำแนะนำ และความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ด้วยความอดทน ตลอดจนตรวจแก้ไขปัญหาพิเศษฉบับนี้ ขอกราบขอบพระคุณพี่ธง ที่ช่วยให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ ทั้งในการให้ข้อมูล และการทำการทดลอง ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำการทดลอง ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ช่วยเลี้ยงดูและช่วยส่งเสียเราทั้ง 2 ให้ได้รับการศึกษาจนจบ

นายกิตติสิน พิพัฒน์วรากุล

นายจิรชาญ ลิ้มสกุล

22 มีนาคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค - ง
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 วารสารปริทัศน์	2
2.1 องค์ประกอบสำคัญในว่านหางจระเข้	2
2.2 ประโยชน์ของว่านหางจระเข้	5
2.3 การเสื่อมเสียของเจล	7
2.4 บทบาทของเกลือกลุ่มแคลเซียมต่อคุณลักษณะทางกายภาพของผักผลไม้	8
บทที่ 3 วิธีการทดลอง	10
3.1 อุปกรณ์และเครื่องมือในการทดลอง	10
3.2 วัตถุดิบ	10
3.3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการทดลอง	10
3.3.1 การศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้เมื่อใช้ $CaCl_2$ กับ น้ำปูนใส	10
3.3.2 การศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้เมื่อใช้น้ำเชื่อมควบคู่กับ $CaCl_2$ กับน้ำปูนใส	12
3.3.3 การศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลาสั้น (30 นาที และ 1 ชั่วโมง)	14
3.3.4 การศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลายาว (1 วัน – 3 วัน)	16
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิจารณ์ผลการทดลอง	17
4.1 ผลการศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้เมื่อใช้ $CaCl_2$ กับ น้ำปูนใส	17
4.2 ผลการศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้เมื่อใช้น้ำเชื่อมควบคู่กับ $CaCl_2$ กับน้ำปูนใส	19
4.3 ผลการศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลาสั้น (30 นาที และ 1 ชั่วโมง)	23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ผลการศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลายาว
(1 วัน – 3 วัน) 26
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง 30
เอกสารอ้างอิง 31
ภาคผนวก ก 32
ภาคผนวก ข 33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

รูปที่ หน้า

2.1 Egg box model 9
3.1 แสดงขั้นตอนของการทดลองการใช้ $CaCl_2$ และน้ำปูนใส ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ 11
3.2 แสดงขั้นตอนของการทดลองการใช้น้ำเปล่า ตั้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง แช่ตู้เย็น ที่สภาวะ ต่าง ๆ กัน 12
3.3 แสดงขั้นตอนของการทดลองโดยการนำไปแช่ $CaCl_2$ และน้ำปูนใส ก่อนจะนำไปแช่ในน้ำเชื่อม 13
3.4 แสดงขั้นตอนของการทดลองโดยการนำไปแช่น้ำเชื่อมเลย 14
3.5 แสดงขั้นตอนของการทดลองโดยการนำไปแช่ใน $CaCl_2$ $Ca(HO)_2$ และ $CaSO_4$ 1 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเปล่า 15
3.6 แสดงขั้นตอนของการทดลองโดยการนำว่านหางจระเข้ไปแช่ใน $CaCl_2$ และ$CaSO_4$ 16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 แสดงผลของน้ำปูนใสต่อว่านหางจระเข้ตลอดระยะเวลา 3 วัน	17
4.2 แสดงผลของ $CaCl_2$ ต่อว่านหางจระเข้ตลอดระยะเวลา 3 วัน	17
4.3 แสดงผล โดยแช่ในน้ำปูนใส 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 1	19
4.4 แสดงผล โดยแช่ใน $CaCl_2$ 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 1	20
4.5 แสดงผล โดยแช่ในน้ำเชื่อมที่ความเข้มข้นต่าง ๆ เลย ในวันที่ 1	20
4.6 แสดงผล โดยแช่ในน้ำปูนใส 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 2	20
4.7 แสดงผล โดยแช่ใน $CaCl_2$ 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 2	21
4.8 แสดงผล โดยแช่ในน้ำเชื่อมที่ความเข้มข้นต่าง ๆ เลย ในวันที่ 2	21
4.9 แสดงผล โดยแช่ในน้ำปูนใส 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 3	21
4.10 แสดงผล โดยแช่ใน $CaCl_2$ 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 3	22
4.11 แสดงผล โดยแช่ในน้ำเชื่อมที่ความเข้มข้นต่าง ๆ เลย ในวันที่ 3	22
4.12 แสดงผลลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้เมื่อแช่ในสารละลายต่าง ๆ เวลา 30 นาที และ 1 ชั่วโมง	23
4.13 แสดงผลลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้ หลังจากแช่ในสารละลายต่าง ๆ และแช่ในน้ำเปล่าในระยะเวลา 1 วัน	24
4.14 แสดงผล ลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้ หลังจากแช่ในสารละลายต่าง ๆ และแช่ใน น้ำเปล่าในระยะเวลา 2 วัน	24
4.15 แสดงผลลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้ หลังจากแช่ในสารละลายต่าง ๆ และแช่ใน น้ำเปล่าในระยะเวลา 3 วัน	25
4.16 แสดงผลการนำว่านหางไปแช่ใน $CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % ที่ระยะ เวลาต่างๆ	26
4.17 แสดงผลการนำว่านหางไปแช่ใน $CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % ที่ระยะเวลาต่าง ๆ หลังจากนำไปลวกแล้วนำไปวัดผล	27
4.18 แสดงผลการนำว่านหางไปแช่ใน $CaSO_4$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % ที่ระยะเวลาต่าง ๆ	28
4.19 แสดงผลการนำว่านหางไปแช่ใน $CaSO_4$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % ที่ระยะเวลาต่าง ๆ หลังจากนำไปลวกแล้วนำไปวัดผล	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ว่านหางจระเข้ เป็นพืชชนิดหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจในด้านคุณประโยชน์ต่อร่างกายและได้มีการนำว่านหางจระเข้มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ว่านหางจระเข้ลอยแก้วกระป๋อง น้ำว่านหางจระเข้ เป็นต้น แต่ลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้ที่จะทำการแปรรูปนั้น จะอยู่ในรูปของเนื้อว่านหางจระเข้ที่ปอกเปลือกแล้ว ซึ่งลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้หลังการปอกเปลือกนั้นจะง่ายต่อการเสื่อมเสีย เพราะว่ามีความชื้นสูงซึ่งเป็นลักษณะที่ทำให้จุลินทรีย์สามารถเจริญเติบโตได้ดี และว่านหางจระเข้จะมีการสูญเสียน้ำค่อนข้างเร็ว จะทำให้คุณลักษณะของว่านหลังการปอกเปลือกเหี่ยวเร็ว จึงได้มีการศึกษาการใช้สารเคมี เพื่อที่จะยืดอายุว่านหางจระเข้หลังการปอกเปลือก โดยจะศึกษาการคงตัวและสีของว่านหางจระเข้ เพื่อที่จะรอกระบวนการแปรรูปหรือขนส่ง ซึ่งระยะเวลาที่ทำการขนส่งจากเกษตรกรไปยังโรงงานแปรรูปว่านหางจระเข้นั้น จะมีระยะเวลาประมาณ 1- 3 วัน ดังนั้นสาเหตุที่มีการใช้สารเคมีก็เพื่อจะดูว่าสามารถรักษาคุณลักษณะของว่าหางจระเข้หลังการปอกเปลือกได้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการยืดอายุการเก็บรักษาว่านหางจระเข้หลังปอกเปลือก
2. เพื่อศึกษาผลของสารเคมีที่มีต่อคุณลักษณะของว่านหางจระเข้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วารสารปริทัศน์

ว่านหางจระเข้ที่ปลูกในไทยมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Aloe barabadensis Mill. (Syn. Aloe Vera Linn.. Aloe indica Rogle.) ชื่อสามัญในภาษาอังกฤษมีเรียกหลายชื่อ เช่น Mediterranean Aloe , Joffer Bad . barbados . True Aloe , Star Cactus . Aloin จัดอยู่ในวงศ์ Liliaceae มีชื่ออื่นๆ เรียกแตกต่างออกไปในประเทศไทยทางภาคเหนือเรียกว่า ว่านไฟไหม้ ภาคกลางเรียก หางจระเข้ (ศิริมา . 2531)

พืชชนิดนี้มีถิ่นกำเนิดแอฟริกาตอนใต้และชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียน สามารถเจริญเติบโตได้ ตั้งแต่แถบชายฝั่งทะเลจนถึงแถบภูเขาทะเลทราย พันธุ์มีมากกว่า 300 ชนิด (ทัศนีย์ . 2530) มีลักษณะเป็นไม้พุ่มใบหนาและยาวคล้ายกริชสีเขียว ใบยาวประมาณ 30 นิ้ว โคนใบใหญ่ ปลายใบแหลม และมีหนามแหลมตามริมครีบใบ เนื้อเยื่อภายในใบเป็นวุ้น ใบคลี่ออกรอบโคนต้นพื้นดินเล็กน้อย ก้านจะแทงขึ้นมาจากกลางต้นเป็นก้านแข็ง สูงราว 2 ฟุต สีแดงอมเหลือออกดอกเป็นช่อ (เกสร . 2531)

2.1 องค์ประกอบสำคัญในว่านหางจระเข้ (เกสร . 2531)

เจลจากต้นว่านหางจระเข้ จะมีองค์ประกอบส่วนใหญ่ คือ น้ำ 99.5% ส่วนประกอบของแข็ง (Solid component) 0.5% ซึ่งมีองค์ประกอบทางเคมีดังนี้

1. คาร์โบไฮเดรต (Carbohydrate)

จัดเป็นองค์ประกอบหลักในส่วนประกอบของแข็ง (Solid component) ซึ่งปริมาณแตกต่างกันไปตามชนิด (Species) .ฤดูกาล,ขนาดและอายุของว่าน โดยทั่วไปมีปริมาณร้อยละ 0.3 - 0.8 ของเจล น้ำตาลที่มีอยู่มาก คือ กลูโคส และ แมนโตส ประมาณ 1 : 2.8 Pollysaccharide ในวุ้นได้แก่ กาแลคโตส (Galactose) . Xylose . Arabinose . Rhamnose , เซลลูโลส (Cellulose) , เฮมิเซลลูโลส (Hemicelulose) . Pentosan สารที่ทำให้เจลเหนียวหนืด คือ Partially Acetylated Glucomannan ที่แตกต่างต่างกันในอัตราส่วน อย่างน้อย 4 ชนิด เมื่อเกิดปฏิกิริยาไฮโดรลิซิส (Hydrolysis) ของ acetylated – carbohydrate เหล่านี้ ความหนืดของเจลจะลดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. โปรตีน

พบว่าเจลว่านหางจระเข้จะมีโปรตีนประมาณร้อยละ 0.013 – 0.06 กรดอะมิโน (Amino acid) ที่มีมากในเจล คือ Aspartic acid , Phenylanine , Valine , Leucine , Isoleusine , Glutamine , Glycine , Cysteine

โดยมีกรดอะมิโนที่จำเป็นต่อร่างกาย (Essential amino acid) อยู่ 8 ชนิด ชนิดในปริมาณรวมกันประมาณร้อยละ 47 ของกรดอะมิโนทั้งหมด โดยที่มีปริมาณมากที่สุด คือ Arginine มีปริมาณร้อนละ 18 และรองลงมาคือ Histidine ประมาณร้อยละ 13 ของกรดอะมิโนทั้งหมด

3. เอนไซม์

เอนไซม์ในเจลส่วนใหญ่เป็นเอนไซม์ในกลุ่มไฮโดรเลส (Hydrolase) และ Oxidoreductase ได้แก่ เซลลูเลส (Cellulase) คาร์บอซีเปปซิเดส (Carboxypeptidase) บราดีไคเนส (Bradykinae) คะตะเลส (Catalase) อะไมเลส (Amylase) ออกซิเดส (Oxidase) เปอร์ออกซิเดส (Preoxidase) ไลเปส (Lipase) เอนไซม์ทั้งหมดจะอยู่ภายในไมโตรคอนเดรีย (Mitochondria) ของเซลล์พืชเมื่อเนื้อเยื่อถูกทำลายจะมีการปล่อยเอนไซม์เหล่านี้ออกมาโดยเฉพาะเอนไซม์บราดีไคเนส (Bradykinase) ซึ่งช่วยในการเสริมฤทธิ์ ลดการอักเสบ

4. สเตอรอล (Sterols)

พบว่ามี Campesterol เบต้า – ซิโตสเตอรอล และ Cholesterol จำนวนเล็กน้อย

5. กรดอินทรีย์ (Organic acid)

พบว่ามีจำนวนเล็กน้อย ได้แก่ กรดกลูตามิค (Glutamic acid) กรดมาลิค (Malic acid) กรกซัคซินิค (Sucinic acid) กรดซิตริก (Citric acid) และ Phenolic derivatives เช่น Aloesin Alonin ปริมาณของกรดจะเปลี่ยนแปลงตามฤดูกลาและพบมากที่สุดที่ฤดูร้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. วิตามิน (Vitamin)

พบ โปร – วิตามินเอ วิตามินเอ (Vitamin A) วิตามินบี (Vitamin B) วิตามินบี 2 (Vitamin B_2) ไนอะซินเอไมด์ (niacinamide) บี 6 (B_6) บี 12 (B_{12}) (ปริมาณสูง) วิตามินซี (Vitamin C) วิตามินอี (Vitamin E) แอสคอร์บิค (Ascorbic acid) โคลิน (Choline) กรดโฟลิค (Folic acid)

7. เกลือแร่ (Mineral)

พบมากที่สุดในเจล คือ โพแทสเซียม โซเดียม แมกเนเซียม นอกจากนี้ยังมี ฟอสฟอรัส ซิลิโคน (Silicon) เหล็ก แมงกานีส อลูมิเนียม โบรอน ไททาเนียม นิกเกิล โมลิดีนัม คอบเปอร์ โครเมียม และ สังกะสี ปริมาณของเกลือแร่เหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงตามสถานที่ปลูก

8. แอนทราควิโนน (Anthraquinone)

ปกติอยู่ในยาสีเหลืองที่อยู่ที่ผิวใบ มีสรรพคุณเป็นยาระบายได้ ขึ้นกับปริมาณของ Hydroxyanthraquione อิสระและความง่ายของการสลายตัวของ Glucoside ซึ่งจะได้ Hydroxyanthraquione และ Aloe emodin สาร Anthraquinone ยังพบว่า เป็นต้นเหตุทำให้เจลเกิดการเปลี่ยนสีเป็นสีน้ำตาลเมื่อถูกแสง และอากาศ

9. สารอื่นๆ

เช่น ลิกนิน ซาฟอนนิน สารระเหย โดยซาฟอนนิน (Saponins) มีสรรพคุณในการทำความสะอาด และฆ่าเชื้อ อะลอกติน - เอ (Aloctin – A) หรือเลกตินพี – 2 (Lectin P – 2) ซึ่งเป็นสารในกลุ่มไกลโคโปรตีน มีน้ำหนักโมเลกุล 1.8×10^4 และอัตราส่วนของโปตีน : น้ำตาล = 8.2 : 1 โดยน้ำหนัก ซึ่งมีฤทธิ์การบวมอักเสบ ลดอาการบวมช่วยสมานแผลไฟไหม้ และโรคผิวหนัง รักษาโรคมะเร็งบางชนิด

นอกจากนี้ยังประกอบด้วยสารประกอบจำพวกสารปฏิชีวนะ (Antibiotic) ฮอร์โมนที่มีฤทธิ์สมานแผล (Wound – Healing hormone) และสารที่ทำให้โลหิตแข็งตัว (Blood coagulating agent)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ประโยชน์ของว่านหางจระเข้

น้ำยาง มีสีเหลือง รสขม น้ำยางนี้เราคุ้นเคยกันดีในเจล กานำมาใช้เป็นยาระบาย เรียกว่า " ยาดำ " (Babados aloes หรือ curacao aloe) มีสีค่อนข้างเหลือง คือ น้ำตาลปนแดงหรือน้ำตาลช็อคโกแลต สารเคมีที่ในยาดำมีแอนทราควิโนน กลีเซอไรด์ (Anthraquinone glyceride) ซึ่งมีสรรพคุณดังนี้

- บรรเทาอาการเสียดท้อง เพราะยาพวกนี้ไปเพิ่มการเคลื่อนไหวของลำไส้ใหญ่
- ช่วยบรรเทาโรคกระเพาะ และลำไส้ โดยช่วยลดกรด และสมานแผลลำไส้อักเสบ
- ช่วยระบบขับถ่ายที่ไม่ปกติ
- **ใช้ยาดำเป็นส่วนประกอบในทิงเจอร์**

วุ้น หรือเมือก หรือเรียกว่า " เจล " เป็นสารอยู่ใน Parenchyma tissue มีลักษณะใสไม่มีสี หรือสีเหลืองอ่อน มัน ลื่น ไม่มีรสชาติ และมีเนื้อเยื่อเกี่ยวพันมาก มีค่าความเป็นกรดด่าง (pH) ประมาณ 4 – 5 เจลจากว่านหางจระเข้นี้มีศักยภาพสูงในทางเป็นยา มีการนำมาใช้บำบัดโรคต่างๆ อย่างแพร่หลาย

1. **มีฤทธิ์รักษาแผลในทางเดินอาหาร** โดยพบว่าเจลจากว่านหางจระเข้ใช้รักษาแผลในกระเพาะอาหารของคนได้ดี และการใช้สารสกัดจากใบว่านหางจะเข้ (เมื่อใช้น้ำเป็นตัวสกัด) ใช้ทั้งทางป้องกันและรักษาแผลในกระเพาะอาหาร (Morsy . E.M. . 1982) เชื่อว่าสารที่ออกฤทธิ์ คือ Aloe – ulcin โดนมีกลไกไปขัดขวางเอนไซม์ ฮิลธิดีน (Histidine) ดีคาบอคซิเลส (decarboxylase) ซึ่งเป็นเอนม์ไซเร่งการสร้างฮีสตามีน จากฮีสธิดีน เมื่อขาดฮีสตามิน จะมีผลยับยั้งการหลั่งกรดเกลือจากกระเพาะอาหาร ส่วน (Rubel . B.L. , 1983) พบว่าแมกนีเซียม แลกเทต (magnesium lactate) ในเจลมีฤทธิ์ลดการอักเสบที่เยื่อบุกระเพาะอาหาร โดยมีกลไกไปยับยั้งเอนไซม์ ฮิสธิดีน ดีคาบอซิเลส (histidine decarboxyase) เช่นกัน แต่ยังไม่พบการรายงานที่ยืนยันว่า Aloe ulcin และแมกนีเซียม แลคเทต เป็นสารเดียวกันหรือไม่

2. **รักษาแผลไหม้จากความร้อนและรังสี (Antiburn)** ลดการอักเสบแผลสมานแผล มีการทดลองใช้เจลและครีมจากเจลของต้นว่านหางจระเข้ในการรักษาแผลไหม้จากความร้อน รังสีเอ็กซ์ และรังสีอื่น ๆ ได้ผลดี ทั้งในคน หนูขาว กระต่าย เจลจากว่านหางจระเข้ยังมีฤทธิ์ลดอักเสบ และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยสมานแผลทำให้แผลหายเร็วขึ้นอีกด้วย เชื่อว่าเป็นเพราะไปขัดขวางการสร้าง Prostaglandin และมีรายงานว่าพบสาร 3 ชนิดในเจล ที่มีฤทธิ์ลดการอักเสบคือ

- เอนไซม์ บราดีไคเนส (Bradykinase) จะไปตัดกรดอะมิโนของ Bradykinin และ Angiotensin I ทำให้บราดีไคนินหมดฤทธิ์ Angiotensin I เปลี่ยนเป็น Angiotensin II ซึ่งทีฤทธิ์ขยายหลอดเลือด ผลคือ ลดความเจ็บปวด และลดสภาวะหลอดเลือดขยายตัวจากการอักเสบ ในการสมานแผลเอนไซม์ Bradykinase ยังช่วยย่อยโปรตีนที่ถูกทำลายเมื่อเกิดบาดแผลได้กรดอะมิโนมาใช้ในการซ่อมแซมเนื้อเยื่อ
- แมกนีเซียม แลคเตด (Magnesium lactate) จะยับยั้งเอนไซม์ ฮิสธีดีน ดีคาบอซีเลส ช่วยลดการอักเสบที่เยื่อบุกระเพาะอาหาร ตับ ปอด ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น
- อะลอกติน – เอ (Aloctin – A) เป็นสารสำคัญที่เชื่อว่าเกี่ยวข้องกับฤทธิ์ลดอักเสบและสมานแผล เพราะจะไปลดอาการบวมจากการอักเสบ และกระตุ้นให้เกิดการแบ่งตัว (mitosis) ของเซลล์ โดยมีกลไกไปเร่งการทำงานของเอนไซม์ Adenylate cyclase ทำให้มีการสร้าง Cyclic AMP มากขึ้น ซึ่งเชื่อว่า Cyclic AMP จะช่วยให้มีการแบ่งตัวของเซลล์ หลังจากเกิดบาดแผล นอกจากนี้ Aloctin A ยังช่วยเพิ่มการสร้างเม็ดเลือดขาว Leukocyte ทำให้โตเร็วในการย้ายเซลล์ที่ตายแล้วออกจากบริเวณแผลเพิ่มขึ้นด้วย

3. ยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรียและไวรัส พบว่าส่วนประกอบเฉพาะในเจลของว่านหางจระเข้เท่านั้น ที่มีฤทธิ์หรือยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรีย โดยใช้เจลในความเข้มข้น 1 : 50 จะยับยั้งการเจริญเติบโตของ Staphylococcu aureus , Streptococcus pyrogenes , Corynebacterium xerosis และฤทธิ์ลดลงเมื่อเจลเกิดสีคล้ำลง พบว่าทั้ง Stabilized gel , Freeze – dired หรือเจลที่ได้รับความร้อน 80 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที ยังมีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญเติบโตของแบคทีเรียอยู่มากโดยให้ Inhibit zone อย่างเห็นได้ชัด เมื่อมีการทดลองโดยใช้ Agar diffusion test Method ส่วนรีมจากเจลของว่านหางจระเข้มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อ Pseudomonas aeruginoea และเชื้อแบคทีเรียได้ดีกว่าเจล สำหรับฤทธิ์ในการต้านทานไวรัสนั้นมีเพียงเล็กน้อย

4. ป้องกันโรคมะเร็ง เนื่องจากมีสารพิเศษหลายชนิด ที่มีผลระงับการขยายตัวของเชื้อไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง และการที่ร่างกายรับเอาเชื้อไวรัสที่ถูกการขยายตัวก็จะก่อให้เกิดภูมิต้านทานโรคมะเร็ง (ทัศนีย์ , 2530)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนั้นยังมีการนำสารสกัดจากว่านหางจระเข้ด้วยตัวทำลายต่าง ๆ มาใช้ในการบำบัดรักษาด้วย เช่น ใช้ในการกำจัดฝ้าและรอยด่างดำบนผิวหนัง และผสมในครีมทากันแดด เป็นต้น รวมทั้งยังใช้ในเครื่องสำอาง เป็นมอยส์เจอร์ไรเซอร์ และ อิมัลชั่น โดยพบว่าเจลจากว่านหางจระเข้มีคุณสมบัติและประโยชน์ทางเครื่องสำอางดีกว่าผลผลิตจากส่วนอื่น ๆ ของว่านหางจระเข้ ปกติแล้วการใช้เจลจากว่านหางจระเข้สำหรับผลิตภัณฑ์ภายนอกนั้นค่อนค้างจะปลอดภัย เกิดอาการแพ้ระคายเคืองน้อยมาก

2.3 การเสื่อมเสียของเจล

2.3.1 เจลจากว่านหางจระเข้เกิดการเสื่อมเสียได้ 2 วิธี

1. เกิดจากเชื้อจุลินทรีย์ พบว่าเจลจากว่านหางจระเข้จะเสื่อมเสียเร็วมาก เนื่องจากมีสภาวะที่เอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโต และเป็นแหล่งอาหารของเชื้อจุลินทรีย์บางชนิด ได้แก่

- Aerobic cacillus ทำให้เจลเกิดรสเปรี้ยว
- Lactic acid bacteria ทำให้เกิดกลิ่นที่ไม่ดีของเจล
- ยีสต์ และรา เป็นต้น

ปกติแล้วการเสื่อมเสียของเจลจากเชื้อจุลินทรีย์จะเกิดขึ้นก่อน สังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและเคมี

2. เกิดจากปฏิกิริยาเคมี ต่อไปนี้

- ปฏิกิริยาโฟโตลิซีส (Photolysis reaction)
- ปฏิกิริยาออกซิเดชั่น หรือ ปฏิกิริยาการเกิดสีน้ำตาล
- ปฏิกิริยาไฮโดรลิซิส (Hydrolysis)

ปฏิกิริยาที่สำคัญคือ ปฏิกิริยาการเกิดสีน้ำตาล คือ เกิดจากการออกซิเดชั่นของสารประกอบจำพวกฟีนอล (Phenolic – compounds) ได้สารสีน้ำตาล เรียกว่า " เมลานอยดิน " (Melanoidin) ทำให้สีของเจลคล้ำลง ดังจะเห็นว่าเมื่อเก็บเจลไว้จะเปลี่ยนจากสีเหลืองอ่อนๆ เป็นสีชมพู และสุดท้ายเป็นสีน้ำตาล ซึ่งปฏิกริยานี้อาจพบได้ในผักผลไม้อื่นด้วย เช่น มันฝรั่ง แอบเปิ้ล เป็นต้น เมื่อเกิดสีน้ำตาลขึ้นแล้ว หลังจากนั้นระยะหนึ่งเจลก็จะสลายตัวไปอย่างสมบรูณ์ การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิดสีน้ำตาลอาจจะมีหรือไม่มีเอนไซม์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาก็ได้ แต่โดยทั่วไปมักจะมีเอนไซม์เข้ามาเกี่ยวข้องในตอนเริ่มต้น หลังจากนั้นปฏิกิริยาที่ดำเนินต่อไป อาจจะต้องการหรือไม่ต้องการเอนไซม์ก็ได้

2.3.2 ผลการเสื่อมเสียของเจล

- สูญเสียคุณค่าทางโภชนาการ เจลที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ เจลสดที่ขูดใหม่จากใบ การนำมาใช้จึงแนะนำให้ตัดใบมาใช้เมื่อต้องการ
- เกิดการสลายตัว
- สูญเสียความหนืด
- เกิดสีคล้ำ
- กลิ่นและรสเปลี่ยนไป

2.4 บทบาทของเกลือกลุ่มแคลเซียมต่อคุณลักษณะทางกายภาพของผักผลไม้

ปกติในการที่ทำให้ผักผลไม้มีเนื้อแน่นขึ้น ได้มีการใช้สารเคมีพวกเกลือของแคลเซียมเช่น $CaCl_2$. $CaSO_4$ และด่าง $Ca(OH)_2$ โดยที่ เกลือกลุ่มแคลเซียมสามารถช่วยเพิ่มความแข็งแรงและความคงตัวให้กับผนังเซลล์ และเป็นตัวยึดโมเลกุลภายในคือ เพคติน ในเนื้อเยื่อพืชให้มีเสถียรภาพมากขึ้น การแทรกซึมของแคลเซียมเข้าไปในผักผลไม้จะมีผลทำให้แคลเซียมที่เป็นไดวาเลนซ์ (Divalence ion) ที่มีประจุบวกไปเกาะตัวอยู่ที่ผนังเซลล์ โดยจะไปจับกับสารเพคตินในผักผลไม้เกิดเป็นเกลือแคลเซียมเพคเตท และช่วยทำให้พันธะโพลีเมอร์ของเพคตินมีความแข็งแรงมากขึ้นจนเกิดเป็นร่างแหหรือตาข่ายที่มีลักษณะคล้ายกับถาดใส่ไข่ (Egg-box model)ดังแสดงรูปที่2.1 ซึ่งทำให้ผักผลไม้มีเนื้อแน่นขึ้น ปริมาณของสารช่วยทำให้เนื้อแน่นที่ใช้กับผลไม้จะต่างกันไป เนื่องจากเกลือแต่ละชนิดจะมีการแตกตัวไม่เหมือนกัน และมีความไวในการเกิดปฏิกิริยาที่มีความเป็นกรดด่างของผลไม้ต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

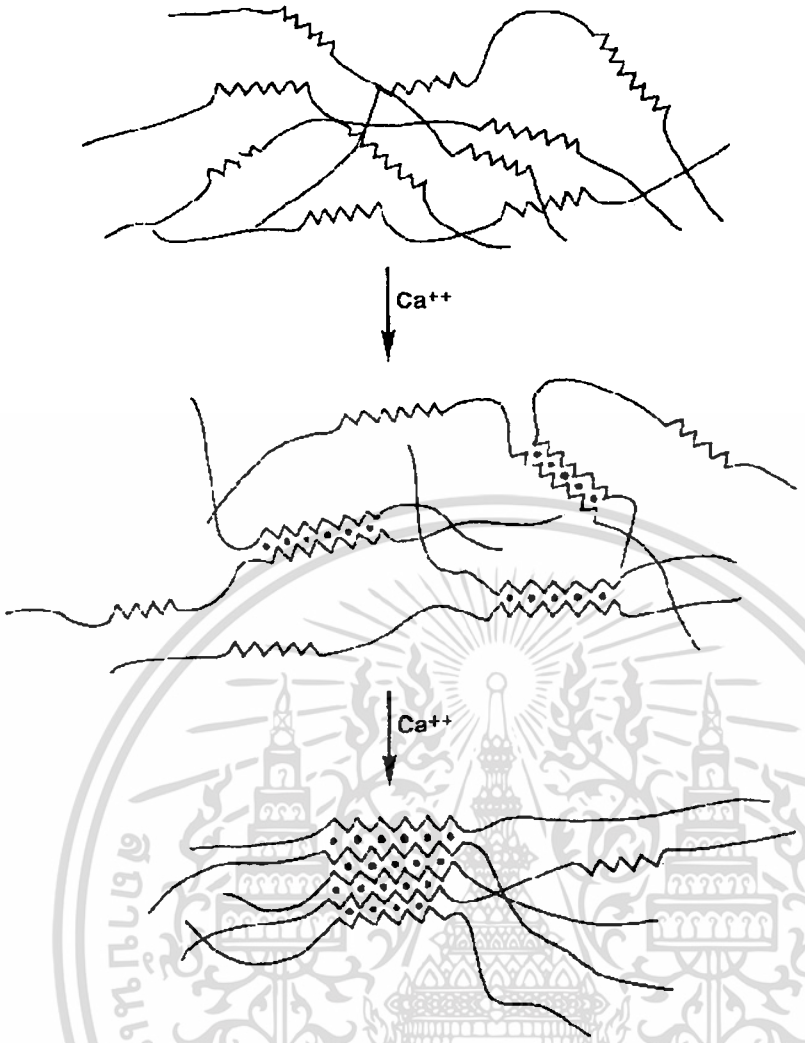

ภาพที่ 2.1 Egg box model

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการทดลอง

3.1 อุปกรณ์และเครื่องมือในการทดลอง

3.1.1 ปีกเกอร์

3.1.2 เครื่องชั่งสาร

3.1.3 บล็อคขึ้นรูปว่านหางจระเข้

3.1.4 $CaCl_2$

3.1.5 น้ำปูนใส

3.1.6 refractometer

3.1.7 blender

3.1.8 $CaSO_4$

3.1.9 น้ำตาลทราย

3.1.10 $CaOH_2$

3.1.11 phmeter

3.2 วัตถุดิบ

- เนื้อว่านหางจระเข้

3.3 ขั้นตอนและวิธีการในการทดลอง

3.3.1 การศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้เมื่อใช้ $CaCl_2$ กับ น้ำปูนใส

1. นำว่านหางจระเข้มาปอกเปลือก
2. นำเนื้อว่านหางที่ได้จากการปอกเปลือกไปล้างเมือกออกด้วยน้ำเปล่า
3. จากนั้นนำไปวัดค่าความแข็ง
4. นำเนื้อว่านหางที่ล้างเมือกออกเสร็จแล้วมาขึ้นเป็นรูปทรงเต๋าขนาด 1 เซนติเมตร
5. นำเนื้อว่านหางทรงลูกเต๋ามาใส่ในสารละลายต่าง ๆ ที่เตรียมไว้ที่ความเข้มข้นต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. นำเนื้อว่านหางจระเข้ที่แช่สารละลายทิ้งไว้มาตรวจผลทุก ๆ 24 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 3 วัน

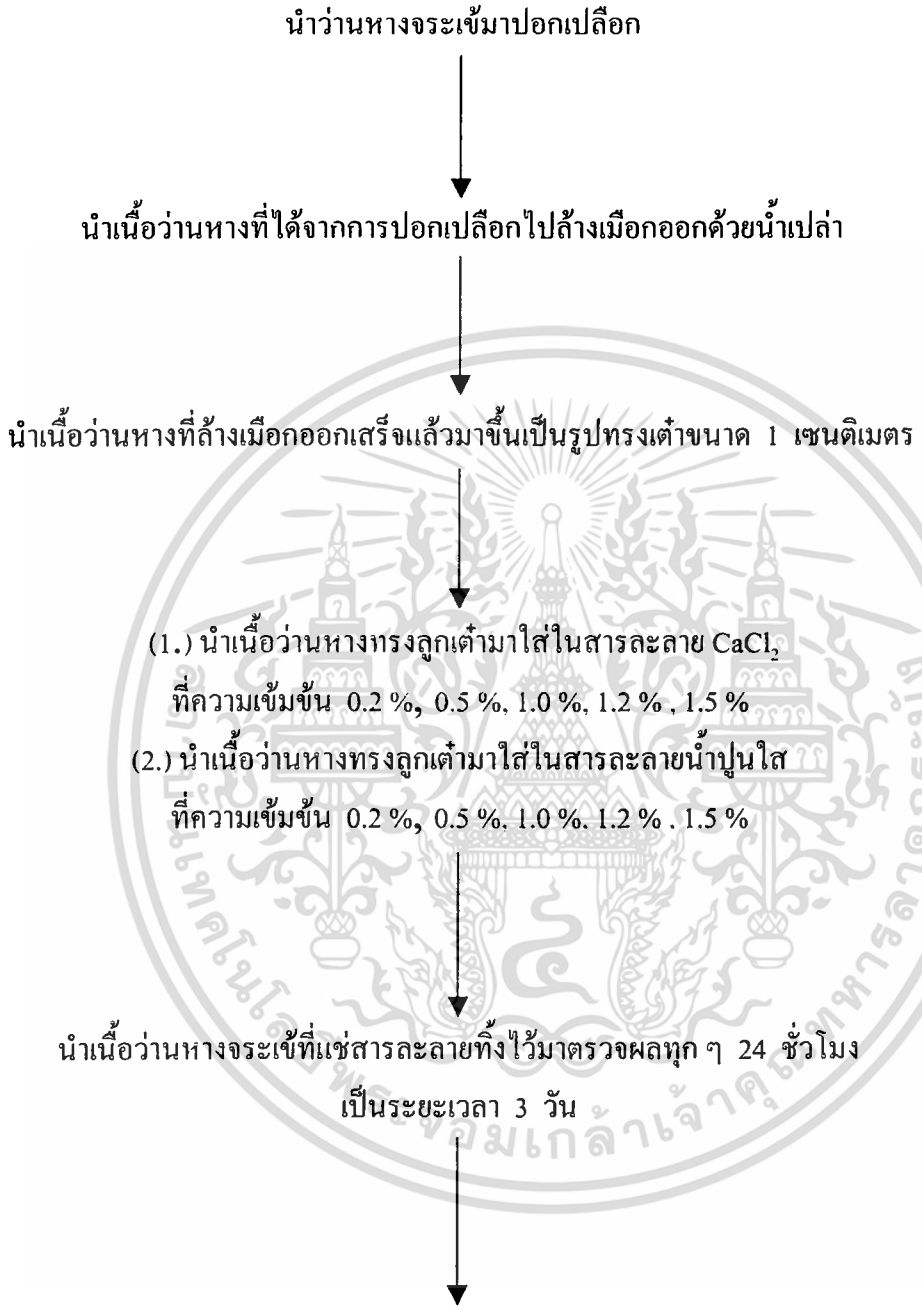

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนของการทดลองการใช้ $CaCl_2$ และน้ำปูนใส ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

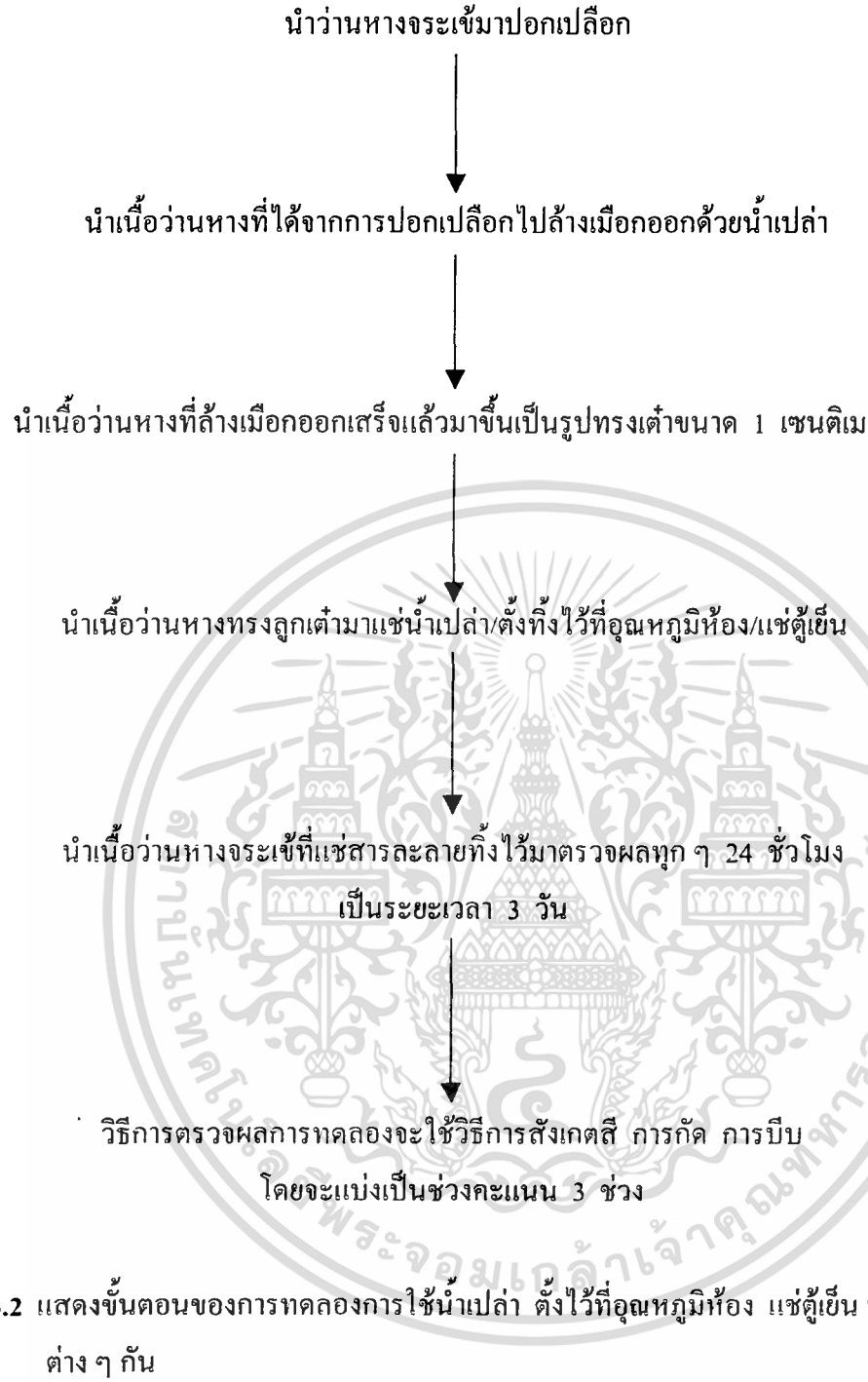

ภาพที่ 3.2 แสดงขั้นตอนของการทดลองการใช้น้ำเปล่า ตั้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง แช่ตู้เย็น ที่สภาวะต่าง ๆ กัน

3.3.2 การศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้เมื่อใช้น้ำเชื่อมควบคู่กับ $CaCl_2$ กับน้ำปูนใส

1. นำว่านหางจระเข้มาปอกเปลือกแล้วล้างออกด้วยน้ำเปล่า
2. นำเนื้อว่านหางที่ล้างเมือกออกเสร็จแล้วมาขึ้นเป็นรูปทรงเต๋าขนาด 1 เซนติเมตร
3. นำเนื้อว่านหางทรงลูกเต๋ามาแช่ สารละลาย CaCl2 กับน้ำปูนใส ที่ความเข้มข้น 2 % เป็นระยะเวลา 10 นาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. นำเนื้อว่านหางจระเข้มาลวก
5. นำเนื้อว่านหางจระเข้หางไปแช่น้ำเชื่อมที่ความเข้มข้น 5 % ,10 %, 15 %, 20 %
6. นำเนื้อว่านหางจระเข้ที่แช่สารละลายทิ้งไว้มาตรวจผลทุก ๆ 24 ชั่วโมงเป็นระยะเวลา 3 วัน

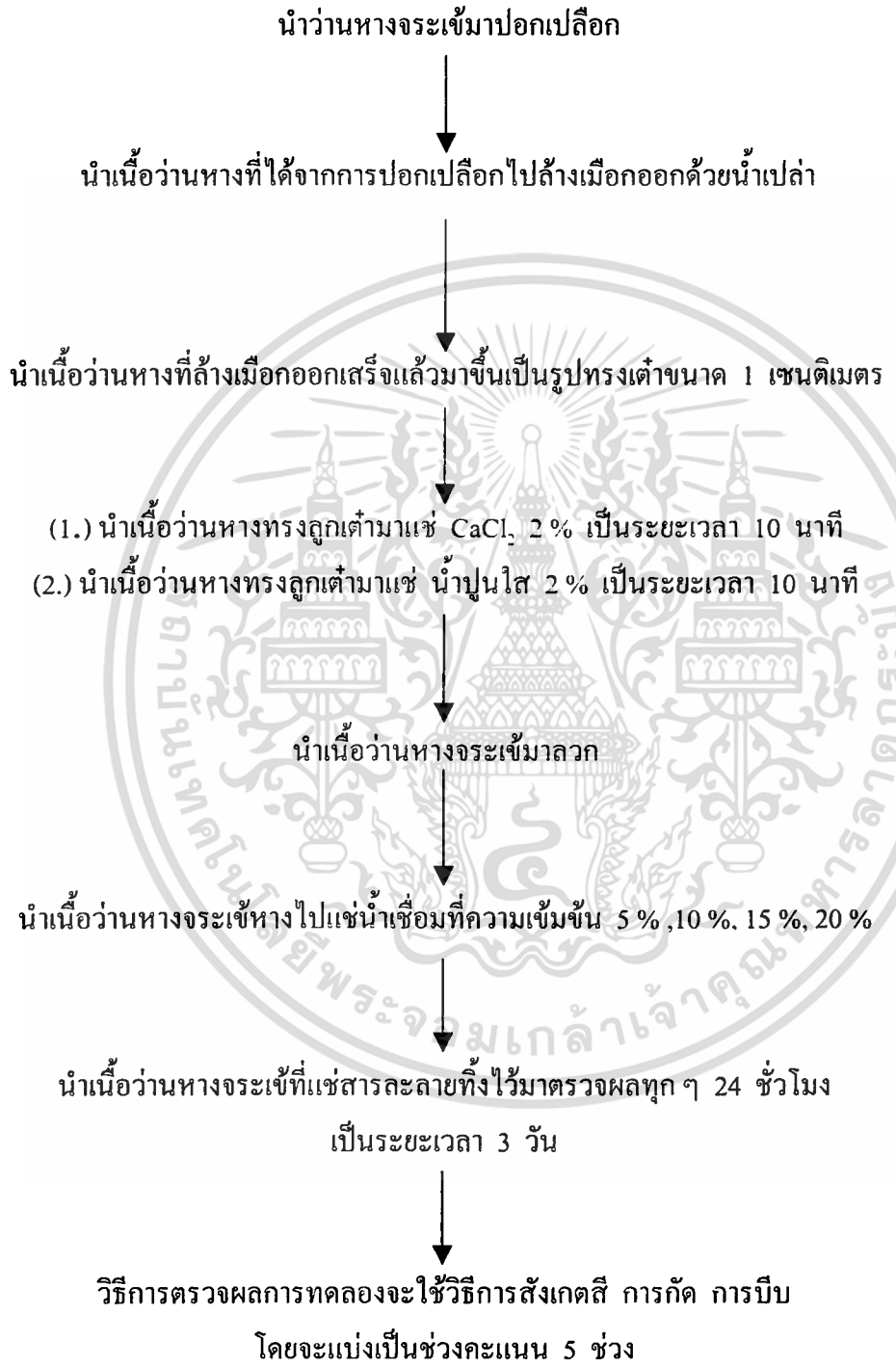

ภาพที่ 3.3 แสดงขั้นตอนของการทดลองโดยการนำไปแช่ $CaCl_2$ และน้ำปูนใส ก่อนจะนำไปแช่ในน้ำเชื่อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

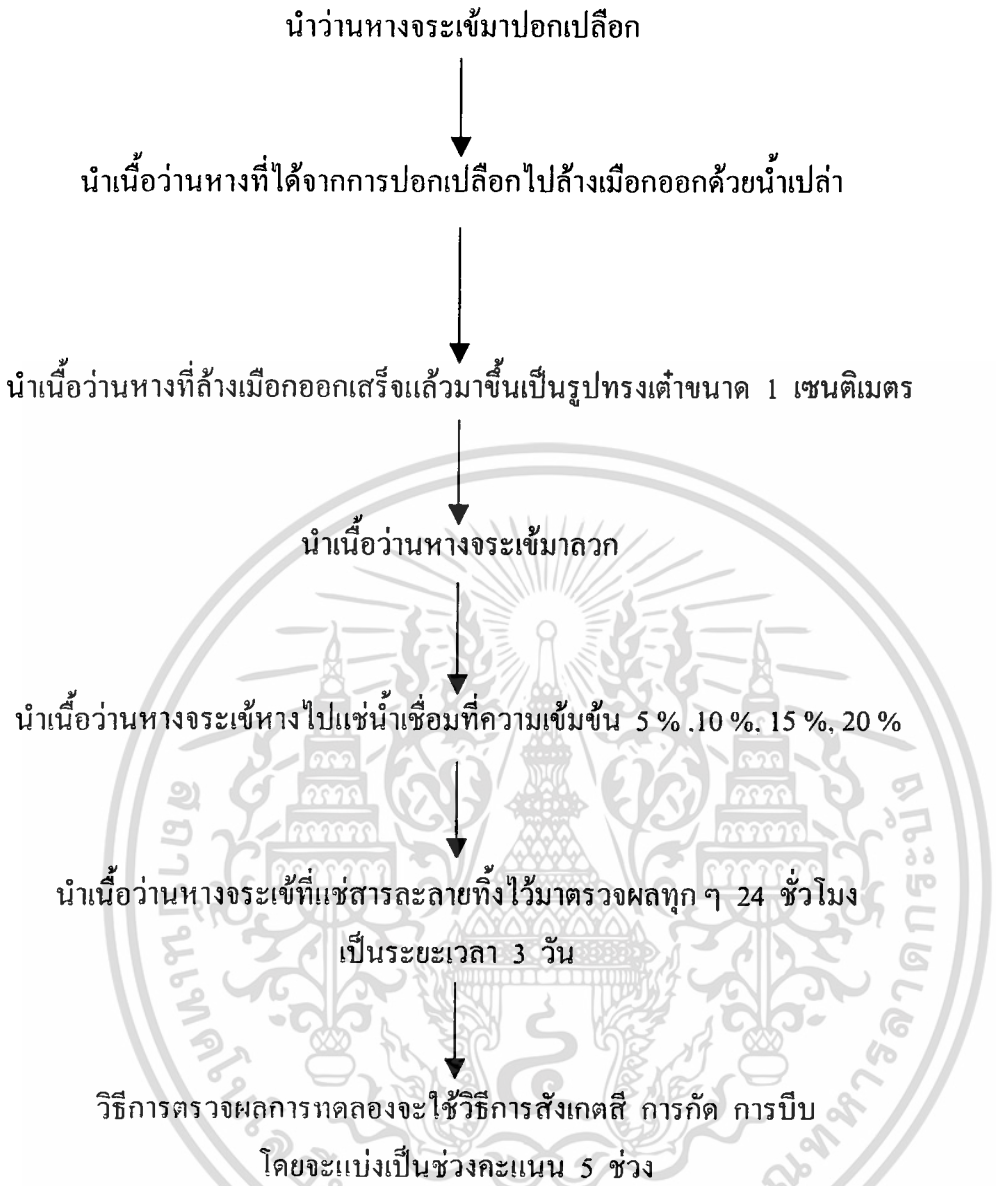

ภาพที่ 3.4 แสดงขั้นตอนของการทดลองโดยการนำไปแช่น้ำเชื่อมเย

3.3.3 การศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลาสั้น (30 นาที และ 1 ชั่วโมง)

1. นำว่านหางจระเข้มาปอกเปลือกแล้วล้างน้ำเปล่า
2. นำเนื้อว่านหางที่ล้างเมือกออกเสร็จแล้วมาขึ้นเป็นรูปทรงเต๋าขนาด 1 เซนติเมตร
3. นำเนื้อว่านหางจระเข้มาแช่ใน สารละลายที่เตรียมไว้ เป็นเวลา 30 นาที และ 1 ชั่วโมง
4. นำเนื้อว่านหางจระเข้หางไปแช่ในน้ำเปล่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. นำเนื้อว่านหางจระเข้ที่แช่สารละลายทิ้งไว้มาตรวจผลทุก ๆ 24 ชั่วโมงเป็นระยะเวลา 3 วันโดยจะแบ่งเป็นช่วงคะแนน 5 ช่วง

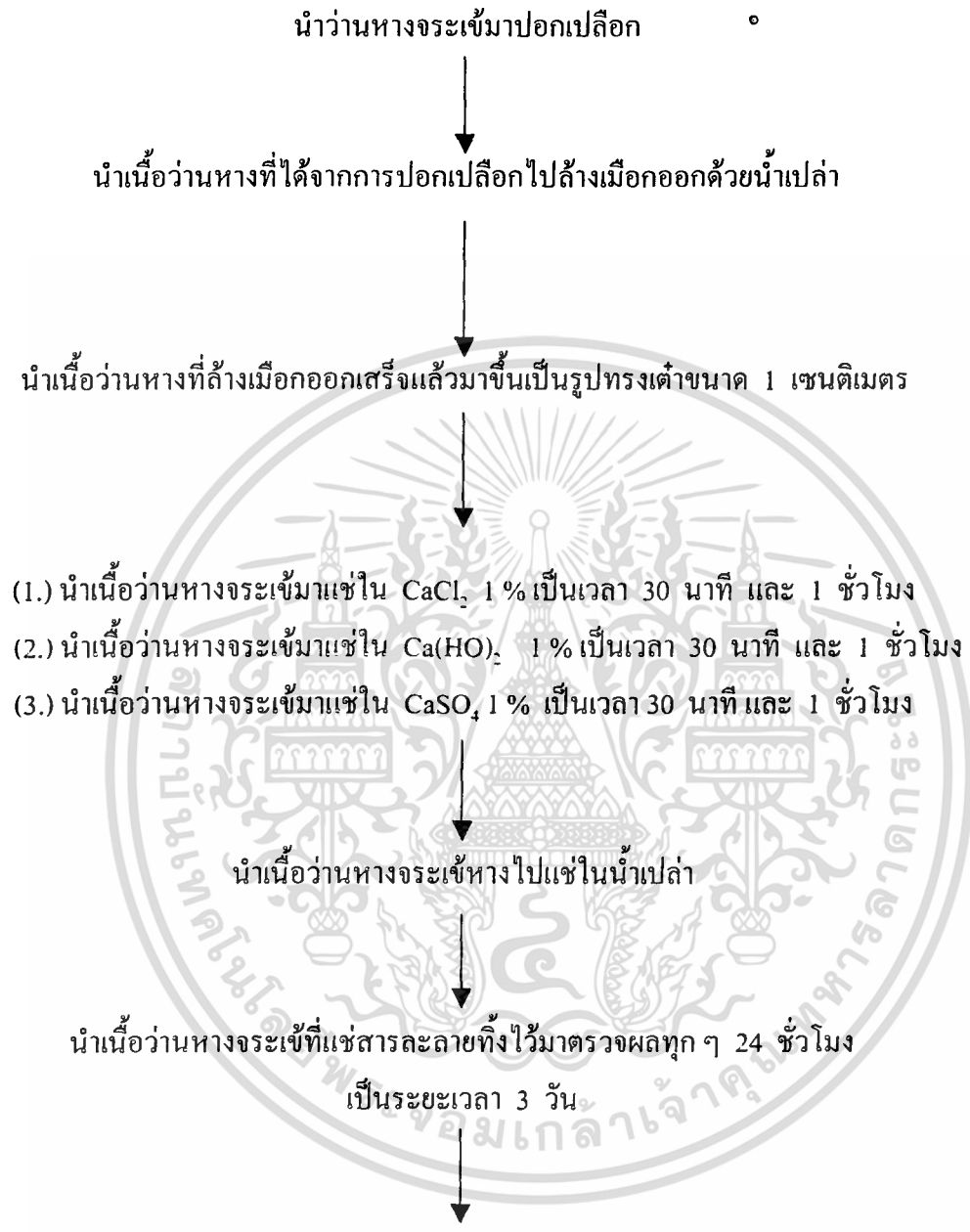

ภาพที่ 3.5 แสดงขั้นตอนของการทดลองโดยการนำไปแช่ใน $CaCl_2$ $Ca(HO)_2$และ $CaSO_4$ 1 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเปล่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.4 การศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลายาว (1 วัน – 3 วัน)

1. นำว่านหางจระเข้มาปอกเปลือก แล้วล้างออกด้วยน้ำเปล่า
2. นำเนื้อว่านหางที่ล้างเมือกออกเสร็จแล้วมาขึ้นเป็นรูปทรงเต๋าขนาด 1 เซนติเมตร
3. นำเนื้อว่านหางจระเข้มาแช่ในสารละลายที่เตรียมไว้
4. นำเนื้อว่านหางจระเข้ที่แช่สารละลาย ทิ้งไว้มาตรวจผลทุก ๆ 24 ชั่วโมงเป็นระยะเวลา 3วัน
5. นำว่านหางจระเข้ไปลวก

นำว่านหางจระเข้มาปอกเปลือก

↓

นำเนื้อว่านหางที่ได้จากการปอกเปลือกไปล้างเมือกออกด้วยน้ำเปล่า

↓

นำเนื้อว่านหางที่ล้างเมือกออกเสร็จแล้วมาขึ้นเป็นรูปทรงเต๋าขนาด 1 เซนติเมตร

↓

(1.) นำเนื้อว่านหางจระเข้มาแช่ใน $CaCl_2$ 1 %, 2 %

(2.) นำเนื้อว่านหางจระเข้มาแช่ใน $CaSO_4$ 1 %, 2 %

↓

นำเนื้อว่านหางจระเข้ที่แช่สารละลาย $CaCl_2$ และ$CaSO_4$ ทิ้งไว้มาตรวจผลทุก ๆ 24 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 3 วัน

↓

นำว่านหางจระเข้ไปลวก

↓

วิธีการตรวจผลการทดลองจะใช้วิธีการสังเกตสี การกัด การบีบ โดยจะแบ่งเป็นช่วงคะแนน 5 ช่วง

ภาพที่ 3.6 แสดงขั้นตอนของการทดลองโดยการนำว่านหางจระเข้ไปแช่ใน $CaCl_2$ และ$CaSO_4$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการทดลองและวิจารณ์ผลการทดลอง

4.1 ผลการศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้เมื่อใช้ $CaCl_2$ กับ น้ำปูนใส

จากการทดลองเมื่อนำว่านหางจระเข้แช่ใน $CaCl_2$ กับ น้ำปูนใสที่ความเข้มข้นต่างๆ และตรวจสอบคุณลักษณะของว่านเป็นเวลา 3 วัน โดยให้คะแนนของสีและความแข็ง ดังแสดงในภาคผนวก ก ผลการทดลองแสดงไว้ในตารางที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 แสดงผลของน้ำปูนใสต่อว่านหางจระเข้ตลอดระยะเวลา 3 วัน

น้ำปูนใส	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3
	สี , ค่าความแข็ง	สี , ค่าความแข็ง	สี , ค่าความแข็ง
2.0 %	3 , 3	2 , 3	2 , 3
1.5 %	3 , 3	2 , 3	2 , 3
1.0 %	2 , 3	2 , 3	2 , 2
0.5 %	2 , 3	2 , 3	2 , 2

ตารางที่ 4.2 แสดงผลของ $CaCl_2$ ต่อว่านหางจระเข้ตลอดระยะเวลา 3 วัน

$CaCl_2$	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3
	สี , ค่าความแข็ง	สี , ค่าความแข็ง	สี , ค่าความแข็ง
1.5%	3 , 3	3 , 2	3 , 1
1.2%	3 , 3	3 , 1	3 , 1
1.0%	3 , 3	3 , 1	3 , 1
0.5%	3 , 3	3 , 1	3 , 1
0.2%	3 , 2	3 , 1	3 , 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
36560

สรุปผลการศึกษาว่านหางจระเข้เมื่อใช้ $CaCl_2$ กับ น้ำปูนใส

วันที่ 1

สี

$CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 0.2 % จะดีที่สุด และจะใกล้เคียงของว่านหางจระเข้สดมาก
น้ำปูนใส ที่ความเข้มข้น 2.0% และ 1.5 % จะมีความใกล้เคียงว่านหางจระเข้สด

ความแข็งกรอบ

$CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 0.2 % จะมีความแข็งกรอบน้อยที่สุด แต่ ในความเข้มข้นอื่นๆ มีค่าใกล้เคียงว่านหางจระเข้สด
น้ำปูนใส ทุกความเข้มข้นใกล้เคียงว่านหางจระเข้สดหมด

จากวันที่ 1 เราควรใช้น้ำปูนใส ความเข้มข้น 2.0 % , 1.5 % มากกว่า $CaCl_2$

วันที่ 2

สี

$CaCl_2$ ทุกความเข้มข้นจะมีสีใกล้เคียงว่านหางจระเข้สดมาก
น้ำปูนใส จะขุ่นน้อยกว่าว่านหางจระเข้สดเล็กน้อยในทุกความเข้มข้น

ความแข็งกรอบ

$CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 1.5 % จะแข็งกว่า 0.2 % , 0.5 % , 1.0 % , 1.2 % แต่ความแข็งที่ 1.5 % ไม่ใกล้เคียงว่านหางจระเข้สดจึงไม่ควรนำมาใช้
น้ำปูนใส ทุกความเข้มข้นใกล้เคียงของจริงหมด

จากวันที่ 2 ควรจะใช้น้ำปูนใส ในความเข้มข้น ใดก็ได้เพราะมีลักษณะใกล้เคียงว่านหางจระเข้สดหมด ไม่ควรใช้ $CaCl_2$ เพราะ ในทุกความเข้มข้น จะเสียค่าความแข็งกรอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันที่ 3

สี

$CaCl_2$ ทุกความเข้มข้นจะใกล้เคียงว่านหางจระเข้สดมาก
น้ำปูนใส จะขุ่นน้อยกว่าว่านหางจระเข้สดเล็กน้อยในทุกความเข้มข้น

ความแข็งกรอบ

$CaCl_2$ ณ ทุกความเข้มข้น จะเสียค่าความแข็งกรอบมีลักษณะเหลวและไม่เหมาะนำมาใช้
น้ำปูนใส ณ ที่ ความเข้มข้น 2.0 % , 1.5 % จะมีลักษณะใกล้เคียงว่านหางจระเข้สด เหมาะแก่การนำมาใช้ ส่วนที่ ความเข้มข้น 1.0 % และ 0.5 % จะนุ่มกว่าไม่เหมาะแก่การนำมาใช้

จากวันที่ 3 ควรจะใช้น้ำปูนใส ในความเข้มข้น 2.0 % , 1.5 % เพราะมีลักษณะใกล้เคียงว่านหางจระเข้สด

4.2 ผลการศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้เมื่อใช้น้ำเชื่อมควบคู่กับ $CaCl_2$ กับน้ำปูนใส

จากการทดลองเมื่อใช้น้ำเชื่อมควบคู่กับ $CaCl_2$ กับน้ำปูนใส ที่แช่เป็นระยะเวลา 10 นาทีและตรวจสอบคุณลักษณะของว่านเป็นเวลา 3 วัน โดยให้คะแนนของสีและความแข็ง ดังแสดงในภาคผนวก ข ผลการทดลองแสดงไว้ในตารางที่ 4.3 ถึง 4.11

ตารางที่ 4.3 แสดงผล โดยแช่ในน้ำปูนใส 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 1

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	ค่า pH	องศา Brix
5	0	0	5.4	5
10	0	0	5.62	9
15	0	0	5.13	12.8
20	0	0	5.37	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงผล โดยแช่ใน $CaCl_2$ 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 1

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	ค่า pH	องศา Brix
5	0	0	4.92	5
10	0	0	4.65	8.2
15	0	0	4.58	11.1
20	0	0	4.54	16.2

ตารางที่ 4.5 แสดงผล โดยแช่ในน้ำเชื่อมที่ความเข้มข้นต่าง ๆ เลย ในวันที่ 1

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	ค่า pH	องศา Brix
5	0	0	4.82	4.2
10	0	0	4.87	9
15	0	0	4.7	11.8
20	0	0	4.75	15.4

ตารางที่ 4.6 แสดงผล โดยแช่ในน้ำปูนใส 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 2

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	ค่า pH	องศา Brix	cut out Brix
5	0	0	5.33	5	5
10	0	0	5.19	11	10
15	0	0	4.9	15.5	14.5
20	0	0	5.35	20.4	19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20383

ตารางที่ 4.7 แสดงผล โดยแช่ใน $CaCl_2$ 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 2

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	ค่า pH	องศา Brix	cut out Brix
5	0	0	4.78	6	5
10	0	0	5	10	9.8
15	0	0	5.09	13.5	14.1
20	0	0	4.65	19.2	19

ตารางที่ 4.8 แสดงผล โดยแช่ในน้ำเชื่อมที่ความเข้มข้นต่าง ๆ เลย ในวันที่ 2

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	ค่า pH	องศา Brix	cut out Brix
5	0	0	4.98	5	5
10	0	0	4.8	9.4	9.8
15	0	0	4.87	14	13.9
20	0	0	4.81	19.1	19

ตารางที่ 4.9 แสดงผล โดยแช่ในน้ำปูนใส 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 3

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	องศา Brix	cut out Brix
5	0	0	5.5	5
10	0	0	12	10.1
15	0	0	16.2	15.1
20	0	0	21.2	19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง

ตารางที่ 4.10 แสดงผล โดยแช่ใน $CaCl_2$ 2 % ก่อนนำไปแช่ในน้ำเชื่อม ในวันที่ 3

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	องศา Brix	cut out Brix
5	0	0	6.2	5.2
10	0	0	12	10
15	0	0	17	14.2
20	0	0	21	20

ตารางที่ 4.11 แสดงผล โดยแช่ในน้ำเชื่อมที่ความเข้มข้นต่าง ๆ เลย ในวันที่ 3

% ความเข้มข้นน้ำตาลทราย	ค่าความแข็ง	ค่าสี	องศา Brix	cut out Brix
5	0	0	5.1	5
10	0	0	11	10
15	0	0	15.6	14
20	0	0	21	19.8

สรุปผลการศึกษาว่านหางจระเข้เมื่อใช้น้ำเชื่อมควบคู่กับ $CaCl_2$ กับน้ำปูนใส

1. ว่านหางจระเข้ในน้ำเชื่อมที่ความเข้มข้นต่างๆ จากการสังเกตว่านจะมีความแน่นเนื้อมากที่สุด แต่วันที่ 2-3 เริ่มสังเกตเห็นฟองอากาศที่น้ำเชื่อม (เริ่มจะเสีย)
2. ว่านหางจระเข้ที่แช่ $CaCl_2$ กับน้ำปูนใสเป็นเวลา 10 นาที จะให้ค่าใกล้เคียงกัน แต่ใช้ $CaCl_2$ จะเตรียมสารละลายได้ง่ายและสะดวกกว่า
3. ความเข้มข้นของน้ำเชื่อมที่ใช้ ควรจะเป็น 5% - 10% ไม่ควรใช้ 15% - 20% เนื่องจากเนื้อว่านมีลักษณะเหี่ยวย่นเล็กน้อย
4. สีของเนื้อว่านไม่เปลี่ยนแปลงในทุกๆ กรณี
5. ในส่วนของว่านหางจระเข้ที่แช่น้ำปูนใสเป็นเวลา 10 นาที ที่ความเข้มข้นของน้ำตาล 5% ที่แช่ไว้แล้ว วันที่ 3 เมื่อนำเนื้อว่านมาต้มต่อ 10 นาที พบว่ายังคงเนื้อแน่นและมีสีที่ดีไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ผลการศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลาสั้น (30 นาที และ 1 ชั่วโมง)

จากการทดลองของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลาสั้น (30 นาที และ 1 ชั่วโมง) และตรวจสอบคุณลักษณะของว่านเป็นเวลา 3 วัน โดยให้คะแนนของสีและความแข็ง ดังแสดงในภาคผนวก ข ผลการทดลองแสดงไว้ในตารางที่ 4.12 ถึง 4.15

ตารางที่ 4.12 แสดงผลลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้เมื่อแช่ในสารละลายต่าง ๆ เวลา 30 นาที และ 1 ชั่วโมง

$CaCl_2$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านยังแข็งอยู่ เหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านยังแข็งอยู่ เหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด
$Ca(HO)_2$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านยังแข็งอยู่ เหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านยังแข็งอยู่ เหมือนว่านสด
	ค่าสี -1	สีเปลี่ยนเป็นสีเหลืองใส	ค่าสี -1	สีเปลี่ยนเป็นสีเหลืองใส
$CaSO_4$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านยังแข็งอยู่ เหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านยังแข็งอยู่ เหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 แสดงผลลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้ หลังจากแช่ในสารละลายต่าง ๆ และแช่ในน้ำเปล่าในระยะเวลา 1 วัน

$CaCl_2$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านเริ่มนิ่มลง แต่ไม่มากนักก็ถือว่ายังแข็งอยู่	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านเริ่มนิ่มลง แต่ไม่มากนักก็ถือว่ายังแข็งอยู่
	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด
$Ca(HO)_2$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านนิ่มลงไปจากเดิม เวลาบีบมันจะแตกง่าย	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านนิ่มลงไปจากเดิม เวลาบีบมันจะแตกง่าย
	ค่าสี -1	สีเป็นสีเหลืองใส	ค่าสี -1	สีเป็นสีเหลืองใส
$CaSO_4$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านเริ่มนิ่มลง แต่ไม่มากนักก็ถือว่ายังแข็งอยู่	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านเริ่มนิ่มลง แต่ไม่มากนักก็ถือว่ายังแข็งอยู่
	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด

ตารางที่ 4.14 แสดงผล ลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้ หลังจากแช่ในสารละลายต่าง ๆ และแช่ในน้ำเปล่าในระยะเวลา 2 วัน

$CaCl_2$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีการเสียสภาพ มีลักษณะนิ่มลงมาก	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีการเสียสภาพ มีลักษณะนิ่มลงมาก
	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด
$Ca(HO)_2$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีการเสียสภาพ มีลักษณะนิ่มลงมาก	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีการเสียสภาพ มีลักษณะนิ่มลงมาก
	ค่าสี -1	สีเป็นสีเหลืองใส	ค่าสี -1	สีเป็นสีเหลืองใส
$CaSO_4$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีการเสียสภาพ มีลักษณะนิ่มลงมาก	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีการเสียสภาพ มีลักษณะนิ่มลงมาก
	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงผลลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้ หลังจากแช่ในสารละลายต่าง ๆ และแช่ในน้ำเปล่าในระยะเวลา 3 วัน

$CaCl_2$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง -2	เนื้อเสียสภาพ มีลักษณะกึ่งเหลว	ค่าความแข็ง -2	เนื้อเสียสภาพมีลักษณะกึ่งเหลว แต่จะแข็งกว่าที่แช่ที่ 30 นาที
	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด
$Ca(HO)_2$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง -2	เนื้อเสียสภาพ มีลักษณะกึ่งเหลว	ค่าความแข็ง -2	เนื้อเสียสภาพมีลักษณะกึ่งเหลว แต่จะแข็งกว่าที่แช่ที่30 นาที
	ค่าสี -1	สีเป็นสีเหลืองใส	ค่าสี -1	สีเป็นสีเหลืองใส
$CaSO_4$	แช่เวลา 30 นาที	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่เวลา 1 ชั่วโมง	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง -2	เนื้อเสียสภาพ มีลักษณะกึ่งเหลว	ค่าความแข็ง -2	เนื้อเสียสภาพมีลักษณะกึ่งเหลว แต่จะแข็งกว่าที่แช่ที่30 นาที
	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สียังใสเหมือนว่านสด

สรุปผลการศึกษาว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลาสั้น (30 นาที และ 1 ชั่วโมง)

1. ไม่ควรแช่ใน $Ca(HO)_2$ เพราะ จะทำให้ลักษณะสีของว่านเสียสภาพไปโดยที่จะมีลักษณะเป็นสีเหลืองใส ๆ
2. ไม่สมควรแช่ในน้ำเปล่าเพราะน้ำเปล่าจะซึมเข้าไปในเนื้อว่านจึงทำให้เนื้อว่านมีลักษณะเสียสภาพ โดยจะสังเกตได้ว่าว่านจะมีลักษณะนิ่มและเหลวในวันที่ 3 มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ผลการศึกษาคุณลักษณะของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลายาว (1 วัน – 3 วัน)

จากการทดลองของว่านหางจระเข้ในสารละลายที่ระยะเวลายาว (1 วัน – 3 วัน) และตรวจสอบคุณลักษณะของว่านเป็นเวลา 3 วัน โดยให้คะแนนของสีและความแข็ง ดังแสดงในภาคผนวก ข ผลการทดลองแสดงไว้ในตารางที่ 4.16 ถึง 4.19

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการนำว่านหางไปแช่ใน $CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % ที่ระยะเวลาต่างๆ

$CaCl_2$	แช่วันที่ 1	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่วันที่ 2	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด
	แช่วันที่ 3	ลักษณะเนื้อว่าน		
	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีลักษณะที่นิ่มลงไปจากเดิม		
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด		
$CaCl_2$	แช่วันที่ 1	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่วันที่ 2	ลักษณะเนื้อว่าน
2%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด
	แช่วันที่ 3	ลักษณะเนื้อว่าน		
	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด		
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการนำว่านหางไปแช่ใน $CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % ที่ระยะเวลาต่าง ๆ หลังจากนำไปลวกแล้วนำไปวัดผล

$CaCl_2$	แช่วันที่ 1	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่วันที่ 2	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด
	แช่วันที่ 3	ลักษณะเนื้อว่าน		
	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีลักษณะที่นิ่มลงไปจากเดิม		
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด		
$CaCl_2$	แช่วันที่ 1	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่วันที่ 2	ลักษณะเนื้อว่าน
2%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด
	แช่วันที่ 3	ลักษณะเนื้อว่าน		
	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด		
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการนำว่านหางไปแช่ใน $CaSO_4$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % ที่ระยะเวลาต่าง ๆ

$CaSO_4$	แช่วันที่ 1	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่วันที่ 2	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด
	แช่วันที่ 3	ลักษณะเนื้อว่าน		
	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีลักษณะที่นิ่มลงไปจากเดิม		
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด		

$CaSO_4$	แช่วันที่ 1	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่วันที่ 2	ลักษณะเนื้อว่าน
2%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด
	แช่วันที่ 3	ลักษณะเนื้อว่าน		
	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีลักษณะที่นิ่มลงไปจากเดิม		
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการนำว่านหางไปแช่ใน $CaSO_4$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % ที่ระยะเวลาต่าง ๆ หลังจากนำไปลวกแล้วนำไปวัดผล

$CaSO_4$	แช่วันที่ 1	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่วันที่ 2	ลักษณะเนื้อว่าน
1%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด
	แช่วันที่ 3	ลักษณะเนื้อว่าน		
	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีลักษณะที่นิ่มลงไปจากเดิม		
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด		
$CaSO_4$	แช่วันที่ 1	ลักษณะเนื้อว่าน	แช่วันที่ 2	ลักษณะเนื้อว่าน
2%	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด	ค่าความแข็ง 0	เนื้อว่านแข็งเหมือนว่านสด
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด
	แช่วันที่ 3	ลักษณะเนื้อว่าน		
	ค่าความแข็ง -1	เนื้อว่านเริ่มมีลักษณะที่นิ่มลงไปจากเดิม		
	ค่าสี 0	สีใสเหมือนว่านสด		

สรุปผลการศึกษาผลของสารละลายเมื่อแช่ในระยะเวลายาว (1 วัน – 3 วัน)

1. สารละลาย $CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 2 % จะสามารถคงสภาพเนื้อว่านให้มีลักษณะใกล้เคียงว่านสดมากที่สุด แต่ที่ 1 % จะหวังผลได้แค่ 1 วัน
2. ในการต้มเนื้อว่านหางจระเข้ไม่มีผลต่อลักษณะเนื้อว่านหางจระเข้ ทางด้านค่าความแข็ง แต่จะช่วยทำให้เนื้อว่านหางจระเข้มีรสชาติเค็มน้อยลงเล็กน้อยเมื่อผ่านการต้มไปแล้ว
3. หลังจากผ่านการต้มเนื้อว่านหางจระเข้ไปแล้ว สีของเนื้อว่านหางจระเข้หลังต้มจะขุ่นขึ้นเล็กน้อยแต่ถือว่ายังมีสีที่ใกล้เคียงว่านหางจระเข้สดอยู่
4. สารละลาย $CaSO_4$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % จะหวังผลได้แค่ 1 วัน

หมายเหตุ ใช้เนื้อว่านหางจระเข้ 1 กรัม ต่อ สารละลาย 1 มิลลิลิตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง

สรุปผลการทดลอง

1. ว่านหางจระเข้ที่นำไปเก็บไว้ในตู้เย็นจะมีสภาพใกล้เคียงของสดมากที่สุดตลอดระยะเวลา 3 วัน
2. ว่านหางจระเข้ที่แช่ใน $CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 0.5 % - 1.5 % จะมีลักษณะทางกายภาพที่ดีในระยะเวลาแค่ 1 วัน
3. สำหรับน้ำเชื่อมใช้ได้ทุกความเข้มข้นแต่แนะนำให้ใช้ที่ความเข้มข้น 5 % เพราะจะใช้ต้นทุนต่ำ และเนื้อจะไม่มีลักษณะเหี่ยวย่น
4. $CaCl_2$ 1 % ที่นำไปแช่ในน้ำเปล่าจะมีลักษณะทางกายภาพที่ดีในระยะเวลาแค่ 1 วัน ทั้งการแช่ ครึ่งชั่วโมง และ หนึ่งชั่วโมง
5. $CaSO_4$ 1 % ที่นำไปแช่ในน้ำเปล่าจะมีลักษณะทางกายภาพที่ดีในระยะเวลาแค่ 1 วัน ทั้งการแช่ ครึ่งชั่วโมง และ หนึ่งชั่วโมง
6. ว่านหางจระเข้ที่แช่ใน $CaCl_2$ ที่ความเข้มข้น 2 % จะมีลักษณะทางกายภาพที่ดีตลอดระยะเวลา 3 วัน
7. ว่านหางจระเข้ที่แช่ใน $CaSO_4$ ที่ความเข้มข้น 1 % และ 2 % จะมีลักษณะทางกายภาพที่ดีในระยะเวลาแค่ 1 วัน
8. $Ca(HO)_2$ จะทำให้สีของว่านหางจระเข้เปลี่ยนไปเป็นสีเหลืองใส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กิตติพงษ์ ห่วงรักษ์ มปป. ปฏิบัติการกระบวนการแปรรูปอาหาร ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หน้า 50 – 56

เกสร จันทร์ศิริ 2531 เสถียรภาพของเจลจากต้นว่านหางจระเข้ในประเทศไทยและยาเตรียมขี้ผึ้ง วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเภสัชกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 108 น.

ทัศนีย์ เมฑอริยะ (แปลและเรียบเรียง) 2530 ว่านหางจระเข้ ตำรับแพทย์จีน. กรุงเทพ ฯ 101 น.

พนิดา รัตนปีติกรณ์ 2535 การศึกษาพื้นฐานการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากว่านหางจระเข้ ปัญหาพิเศษ ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ศิริมา พรสุวัฒนกุล 2534 การศึกษาฤทธิ์สมุนไพรว่านหางจระเข้ในการรักษาโรคแผลในกระเพาะอาหาร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิยาลัยสงขลานครินทร์ 28 น.

นางสาวทิพรัตน์ รักษายศ 2541 น้ำผลไม้ผสมว่านหางจระเข้ ปัญหาพิเศษ ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Morsy . E.M. 1982 The Final Technical Repoat on : Aloe vera Stabilization & Processing for the Cosmetic . Beverage & Food industries . United Aloe Technologist Association Inc . USA . 151 pp

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

การให้ระดับคะแนนสีและค่าความแข็งของว่านหางจระเข้สำหรับการทดลองที่ 3.3.1

สี

3 = ใกล้เคียงว่านหางจระเข้สด
2 = สีขุ่นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับว่านหางจระเข้สด
1 = สีขุ่นมากเมื่อเทียบกับว่านหางจระเข้สด

ค่าความแข็ง

3 = ใกล้เคียงว่านหางจระเข้สด
2 = นิ่มลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับว่านหางจระเข้สด
1 = นิ่มมากเมื่อเทียบกับว่านหางจระเข้สด (เละ หรือ เหลว)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

การให้ระดับคะแนนสีและค่าความแข็งของว่านหางจระเข้สำหรับการทดลองที่ 3.3.2 ถึง 3.3.4

คะแนนค่าความแข็ง

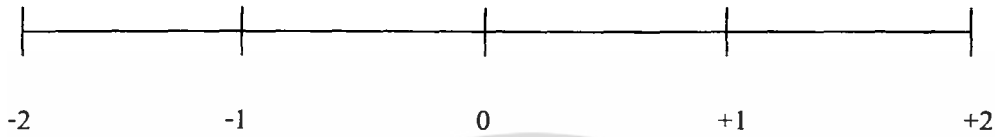

-2 = เละเหลวมาก แค่สัมผัสก็เหลวแล้ว

-1 = นิ่มกว่าของสด เวลากัดเนื้อจะไม่แน่นเท่าของสด

0 = เหมือนหรือใกล้เคียงของสดมาก

+1 = แข็งกว่าของสด เนื้อสัมผัสจะแน่นกว่าของสด

+2 = แข็งกว่าของสดมาก เนื้อสัมผัสจะมีลักษณะแข็งไปเลย

คะแนนค่าสี

-2 = มีลักษณะขุ่นมาก

-1 = มีลักษณะขุ่นเล็กน้อย

0 = สีเหมือนหรือใกล้เคียงว่านหางจระเข้สดมาก

+1 = มีลักษณะจางกว่าเล็กน้อย

+2 = มีลักษณะจางมาก

หมายเหตุ การให้คะแนนนั้นจะเทียบกับลักษณะของเนื้อและสีของเนื้อว่านหางจระเข้สด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้